

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

De machthebber

En Jezus, bij hen komende, sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde
Mattheüs 28:18

In deze weken hebben we wel heel veel te "gedenken"! Voor enkele weken hebben wij herdacht het heilsfeit van Christus' opstanding uit de doden. Over enkele dagen hopen wij te gedenken het heilsfeit van Zijn hemelvaart, en tien dagen daarna het heilsfeit van Pinksteren, de uitstorting van de Heilige Geest. En die heilsfeiten zijn feiten, die geschied zijn, die onwrikbaar vast staan, die het vaste fundament vormen van het gebouw van Gods gunstbewijzen, dat naar Zijn gemaakt bestek in eeuwigheid zal rijzen. Die heilsfeiten zijn als *feiten* wel verleden tijd, maar de gevolgen, de vruchten ervan hebben en houden hun onschatbare betekenis voor heden en toekomst, tot in eeuwigheid. Daarom mag het "gedenken" van de heilsfeiten niet beperkt blijven tot een terugzien op wat eeuwen geleden is geschied. De apostel wekt Timotheüs (en in hem de kerk van alle eeuwen) op: "Houdt in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt!" En heeft Christus Zelf het Heilig Avondmaal niet ingesteld, opdat Zijn kerk Zijn dood zou gedenken, totdat Hij komt?

De heilsfeiten *gedenken* in het geloof houdt dan ook in een voortdurend *bedenken*, dat die heilsfeiten hun betekenis, hun waarde, hun eeuwigheidswaarde nooit verliezen. Welnu, dat geldt ook van het woord, dat de opgestane Levensvorst sprak tot Zijn discipelen, kort voordat Hij ten hemel zou varen: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde!"

Welk een heerlijk woord, welk een

heerlijke waarheid! Of men het nu gelooft of niet gelooft, het is waar en het blijft waar: aan Christus is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Die macht is Mij *gegeven*, zegt Jezus. Door de Vader aan Hem gegeven. Als loon op Zijn verzoenend lijden en sterven. Eens bood satan Hem alle koninkrijken der wereld en hun heerlijkheid aan, in ruil voor één knie-val voor hem, de overste der duisternis. Maar nee, in die weg kon het niet en mocht het niet, en wilde Christus het niet. Eerst moest Hij als de Man van smarten, in de gestalte van een dienstknecht, door dood en hellediepten heen, alle deugden Gods verheerlijken, "gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises!" Maar toen, daarna en daarom "heeft Hem ook God uitermate verhoogd en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven alle naam is." Toen en daarom heeft de Vader Hem *gegeven* alle macht in hemel en op aarde.

O zeker, ook vóór Zijn kruislijden had Christus macht en oefende Hij macht. Denk slechts aan de wonderen, die Hij verrichtte. En als de schare luisterde naar Zijn prediking gevoelden ze het: Deze leert als macht-hebbende en niet als de schriftgeleerden!

En als de Zoon des mensen had Hij macht, om op de aarde de zonden te vergeven (Lucas 5:24). Maar toch, pas na Zijn volbrachte Middelaarswerk heeft Hij van Zijn Vader ontvangen "alle macht in hemel en op aarde!" Nu is heel het wereld-regiment opgenomen in Zijn heilsplan. Nu mogen de heidenen woeden en de volken ijdelheid bedenken, nu mogen de koningen der aarde zich opstellen en de vorsten der aarde mogen tesamen beraadslagen tegen de HEERE en tegen Zijn

Gezalfde, zeggende: laat ons hun banden verscheuren en hun touwen van ons werpen: Die in de hemel woont zal lachen; de HEERE zal hen bespotten! (Psalm 2).

Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde! Wat zullen deze woorden uit de mond van hun opgestane Meester de discipelen, daar op die berg in Galilea wonder-heerlijk in de oren hebben geklonken!

En ons? Ik merkte zoëven op: of men het nu gelooft of niet gelooft: het is waar en het blijft waar: aan Christus is gegeven alle macht in hemel en op aarde!

Geloven wij het al? Met ons hart? Alleen voor wie gelooft is dit woord van de Christus wonderlijk vertroostend. Hoe het dan ook gaan moge in deze barre wereld: het gaat goed! Het gaat toch goed! Al ziet ons natuurlijk oog alleen maar het tegendeel! Het gaat toch goed! De teugels van het wereldbestel liggen in handen, die eens doorboord werden, de handen van Christus! En Hij werkt heen, door alles heen, naar de dag van Zijn toekomst. Naar de openbaring van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, waarop gerechtigheid zal wonen. Aan het begin van deze meditatie maakte ik enkele opmerkingen over het gedenken van de heilsfeiten. Straks hopen we te gedenken de bevrijding van de Duitse overheersing, de gevallen in het verzet daartegen, de verjaardagen in ons vorstenhuis.

We kunnen alleen op de rechte wijze gedenken, wanneer we het mogen doen in het geloof, in de geloofswetenschap: Christus is de grote Macht-hebber in hemel en op aarde!

Zalig, wanneer wij door Zijn genademacht werden overweldigd, zodat wij de wapenen van verzet en vijandschap, die we van nature tegen Hem dragen en hanteren, moesten laten vallen: Gij zijt mij te sterk geworden en hebt overmacht! Maar zo niet Och, kust de Zoon, opdat Hij niet toorne, en

gij op de weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden. Welgelukzalig zijn allen, die op Hem betrouwen! (Psalm 2).

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

Hartelijk dank voor de giften die we deze keer voor ons blad ontvingen nl. f 360,- en f 50,- als nagift voor de Ontmoetingsdag te Sliedrecht. We konden deze keer 2 nieuwe abonnees inboeken. Ook hiervoor onze dank. Onlangs vroeg men ons: u geeft altijd het aantal nieuwe abonnees op, bedanken er geen abonnees? Ja zeker, er bedanken abonnees, maar ook door overlijden of vanwege ouderdom moeten we abonnees uitboeken. Deze keer waren het er in totaal 8. Een teruggang van 6. Wie zorgt er voor nieuwe abonnees, zodat de lege plaatsen weer wor-

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn. Abonnementprijs f 10,- per jaar. Abonnementprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op geluidscassette en/of in braille, groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

den opgevuld?

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad een verslag van de bevestiging en intrede van Ds. L.W. van der Meij in Driebergen. Het eerste deel van de toespraak van Ds. P. den Butter, gehouden op onze Ontmoetingsdag, is opgenomen. Een nieuwe aflevering uit de serie "Gods heerlijke deugden."

U treft een eerste artikel aan van de hand van Ds. H. Polinder over "Een vreemdeling hier beneen."

Driebergen

Ds. L.W. van der Meij werd woensdag 9 april door Ds. H.C. v.d. Ent bevestigd te Driebergen en mocht daar 's avonds intrede doen. We wensen Ds. Van der Meij en zijn gezin van harte Gods zegen toe in de gemeente van Driebergen en zijn verblijd met de kerkenraad en de gemeente van Driebergen dat zij zo spoedig weer een nieuwe herder en leraar mochten ontvangen.

Hemelvaartsdag

Het heilsfeit van de hemelvaart mag herdacht worden. Zegenend is Christus ten hemel gevaren. Eenmaal zal Hij wederkomen om te oordelen de levenden en de doden. Aller oog zal

Hem zien. We zijn nu nog in het heden der genade. De Heere gebiede Zijn zegen over de verkondiging van het heilsfeit van de hemelvaart.

Katwijk aan Zee

D.V. vrijdag 9 mei zal in het eigen kerkgebouw Ds. K. Hoefnagel bevestigd worden door Ds. D. Slagboom. Aanvang van deze dienst 15.00 uur. Intrede 's avonds om 19.30 uur. We zijn verblijd met de kerkenraad en de gemeente van Katwijk dat zij weer een nieuwe herder en leraar mogen ontvangen.

Pinksterappèl

D.V. 19 mei a.s. Tweede Pinksterdag. Thema: JONG ... EN GELOVEN?

Aanvang 14.30 uur.

Opening: Ds. C.J. Droger.

Spreekers: Ds. D. van der Zwaag

"Voorwerp van het geloof".

Ds. K. Visser

"Functie van het geloof".

's Avonds 19.00 uur Ds. R. van Beek

"Vrucht van het geloof".

Ned. Herv. Grote Kerk, Kerkstraat in Weesp.

Ons koningshuis

Wanneer u dit leest heeft onze kroonprins de leeftijd van 30 jaar mogen bereiken en Prinses Juliana de hoge leeftijd van 88 jaar. De Heere gedenke ons koningshuis in alle opzichten. Hij make het zo dat Zijn Woord tot een lamp voor de voet en een licht voor het pad zou mogen zijn.

AvH.

God bewaart mijn pand (1)

Bewaar het Pand - opdracht

Paulus heeft zijn geestelijke zoon Timotheüs de opdracht gegeven om het hem toebetrouwde pand te bewaren (1 Tim. 6:20). En die opdracht regardeert niet alleen Timotheüs; deze opdracht gaat met de kerk van alle eeuwen mee en zal altijd door weer nageleefd moeten worden. God heeft ons iets toebetrouwd, dat van de grootste waarde is. Iets waar onze zaligheid ten nauwste mee verbonden is. Zijn Woord, Zijn waarheid, het geloof dat eenmaal de heiligen overgeleverd is. En dat pand dient inderdaad zorgvuldig bewaard te worden.

Er staan meer woorden van gelijke strekking in de Schrift. Woorden zoals: Strijden voor het geloof eenmaal de heiligen overgeleverd. Of: Houdt wat gij hebt opdat niemand uw kroon

neme. Of: Blijf in hetgeen gij geleerd zijt. Met die opdrachten kunnen we nooit genoeg ernst maken. Voor onszelf en voor onze kinderen is dit alles van het grootste belang. Raken we dit 'pand' kwijt, dan raken we heel veel kwijt. Om niet te zeggen, dat we dan alles kwijt raken.

Bewaar het Pand - verzoek

Echter, hoe belangrijk het bewaren van dit pand ook is, we kunnen niet zeggen, dat dit het allerlaatste en het allerbelangrijkste is. Wij kunnen bewaren wat wij willen, maar daarin ligt het geheim van onze zaligheid niet. Daarom wil ik wijzen op een andere manier van 'pand bewaren'. Niet een bewaren van het pand als werkzaamheid van mensen, maar als een activiteit van God.

Daar heeft Paulus het ook over in zijn correspondentie met Timotheüs. In 2 Tim. 1:12 lezen we: "Want ik weet, Wien ik geloofd heb en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag". Daar lezen we dus dat God niet alleen aan ons iets heeft toevertrouwd, dat bewaard moet worden, maar dat Paulus ook iets aan God heeft toevertrouwd in de hoop en in het vertrouwen, dat God dat voor hem zal bewaren. Paulus heeft de Heere gevraagd of Hij ook wat voor hem wil bewaren. En hij heeft er vertrouwen in gekregen dat God dat verzoek van hem heeft willen inwilligen.

Consequenties van het apostelschap

Om te verstaan wat Paulus hiermee bedoelt is het nodig ons even de situatie voor de aandacht te halen, waarin de apostel verkeert als hij deze woorden schrijft. Hij is dan een gevangene. Dat is hij al eens eerder geweest, maar toen was er op zijn gevangenschap weer een periode van vrijheid gevolgd. Dat zal dit keer niet het geval zijn. Hij weet - hij schrijft dat ook in het laatste hoofdstuk van deze brief - dat de tijd van zijn ontbinding aanstaande is. Als hij uit zijn cel gehaald zal worden dan zal dat niet zijn met de bedoeling om hem zijn vrijheid terug te geven, maar om hem naar het schavot te brengen. Nee, een vrij man zal Paulus niet meer worden. De dood zal komen en hij zal zijn leven moeten afleggen.

Maakt hem dat ongerust? Als we de tweede brief aan Timotheüs lezen krijgen we helemaal niet de indruk dat dit een brief is van een mens, die de dood voor ogen heeft en die bij de gedachte aan zijn naderend einde ongerust en uit zijn doen is. Integendeel, deze brief ademt rust en overgave en vertrouwen. Paulus is het met de weg die God met hem gaat helemaal eens. Hij weet zich geborgen. Hij is veilig. En wat er ook zal gebeuren, het is goed zoals God het doet.

Paulus aanvaardt de consequenties van het feit, dat Christus hem tot apostel heeft geroepen en aangesteld. Zeker, apostel van Christus te mogen zijn is een hoge onderscheiding en een groot voorrecht. Dat beseft Paulus. Hij vermeldt dit voorrecht ook nog heel nadrukkelijk (vs. 11). Hij is een leraar der heidenen. Een bringer van de blijde boodschap aan mensen die er totaal onkundig van zijn. Maar hoe groot het voorrecht ook moge zijn, het is anderszijds bepaald geen sinecure. De bood-

schap die hij heeft te brengen staat haaks op wat de mens wil horen. Voor de een is die boodschap een ergernis, voor de ander is het dwaasheid. En dat laten ze de boodschapper ook weten. Paulus is in dienst genomen door Hem, die gezegd heeft: In de wereld zult gij verdrukking hebben. Zij hebben Mij gehaat, zij zullen ook u haten. Ja, terstond al bij het begin van zijn roeping heeft Paulus geweten wat hem te wachten stond en wat het hem kosten zou. Christus heeft hem getoond hoeveel hij zou moeten lijden om Zijns Naams wil. En Paulus heeft dit alles in de overrekening van de kosten meegenomen. Hij is het er ook mee eens geworden. Maar valt het hem dan niet zwaar nu hij metterdaad ondervinden moet dat het volgen van de Heere Jezus kosten meebrengt? Hij heeft ontzettend veel meegemaakt in dienst van zijn Meester. In een van zijn brieven somt hij op wat er allemaal op zijn onkostennota staat. Hij heeft drie maal schipbreuk geleden; drie keer is hij gegeseld; vijf keer heeft hij van de Joden de veertig-min-één ontvangen; hij is ook eens gestenigd; en nog veel meer heeft hij moeten doorstaan. En nu zit hij gevangen als een kwaaddoener. Is dat alles hem niet te zwaar gevallen? Is hij nu niet beschaamd? Geenszins. Daar is geen reden voor. Hij is volkomen rustig.

Toch volkomen rustig

Hoe kan hij zo rustig zijn? Hij weet dat er voor hem gezorgd wordt. Er gebeurt niets buiten Gods wil om. Daarom kan Paulus gerust zijn. Hij heeft zijn zaak namelijk uit handen mogen geven. Hij heeft zijn zaak in handen van de Heere mogen geven. En daar ligt die zaak veilig. Als Paulus beschrijft wat hij gedaan heeft gebruikt hij opnieuw de uitdrukking 'pand bewaren'. Maar danspreekt hij er dit keer zo over dat hij zijn pand bij God in bewaring gegeven heeft. Hij heeft dus iets aan God toevertrouwd. Denk bij de woorden die Paulus gebruikt aan een gewoonte die wij ook wel kennen. Als u voor een paar weken met vakantie gaat en u wilt uw kostbaarheden - sieraden die een erfstuk zijn bijvoorbeeld - niet meenemen op reis en u wilt ze in deze tijd waarin we van een steeds toenemend aantal inbraken horen ook niet thuis onbeheerd achterlaten, dan kunt u ze bij de bank in bewaring geven. U vertrouwt erop, dat ze daar veilig zijn en dus deponeert u ze daar. Zoiets heeft Paulus gedaan. Er is iets wat veilig bewaard moet worden en Paulus kan

dat zelf niet doen. Hij kan er zelf niet voor zorgen. Toen heeft hij het bij God neergelegd; aan Hem toevertrouwd. Wat bedoelt hij dan met zijn 'pand'?

'Mijn pand'

Daarmee bedoelt hij zijn ganse zaligheid. Zijn lichaam. Zijn ziel, zijn werk, zijn naam, zijn reputatie, kortom, alles wat van belang is. Zijn ganse zaligheid in leven en sterven. Paulus had ontdekt, dat hij daar zelf niet voor zorgen kon. In geen enkel opzicht. Hij zou nooit kunnen zorgen voor de vergeving van zijn zonden. Ook niet voor de verlossing uit de macht van de duivel. Net zomin voor de overwinning van de macht van de dood. En als er verzoeken zouden komen zou Paulus zichzelf nooit kunnen bewaren. In één woord: Paulus kan zelf niets. Voor zijn lichaam niet en voor zijn ziel niet. Hij is in alles aangewezen op de zorg van een Ander. Toen is hij ermee tot God gevlucht. Of, zoals ik de tekst ook mag lezen: Tot Christus. En bij Hem heeft hij zijn pand toen gedeponneerd.

Of dat gemakkelijk ging? Dat gaat bij niemand gemakkelijk. De keerzijde van het pand bij de Heere neerleggen is immers: het uit handen geven. Erkennen, dat we het zelf niet kunnen. En dat is iets wat een mens niet zo gemakkelijk doet. Dat bewaren we echt helemaal voor het laatst. Capituleren is iets wat niemand ligt. We houden ons eindje vaak heel lang vast. Veel te lang...

Alles opgeven

Daarom moesten de ogen van Paulus er wel eerst voor open gaan, dat er van hem niets te verwachten was. U weet hoe het was met deze man. Hij had zoveel. Hij was rijk met zoveel. En dat alles moest hij - zoals hij het zelf onder woorden brengt in Fil. 3 - schade en drek gaan achten. Dat moest hij allemaal prijsgeven om de uitnemendheid van de kennis van Christus.

Nee, een mens geeft het niet graag uit handen. We proberen juist zoveel mogelijk bijeen te brengen en op te sparen. En wat we zoal menen te bezitten bekijken we af en toe ook heel graag. Onze uiterlijke voorrechten, onze activiteiten. We doen immers zoveel... En waar we ook zo tevreden mee kunnen zijn is óns geloof. Of óns gevoel. O ja, we kunnen dan nog wel net doen alsof het ons om Christus te doen is, maar als we eerlijk zijn is er bij dat alles toch ook weer niet zo heel veel van Christus! Het is allemaal van de méns. Welnu, dat moest Paulus er

allemaal aan geven. Schade en drek achten. Er totaal van afzien. En toen hij eenmaal zo ver was, was er geen andere weg dan de weg tot God. Toen leerde hij zijn pand uit handen geven en aan God toevertrouwen. Toen werd zalig worden voor hem iets waar alleen God voor kon zorgen. En voor hem werd het een zaak van op de Heere vertrouwen. In alle omstandigheden. In vrijheid en in gevangenschap. In leven en in sterven. Altijd en overal.

Paulus had dus geleerd het ontoereikende van zijn eigen pogingen te zien. En daartegenover had hij oog gekregen voor de gewilligheid en de genoegzaamheid van Christus als de Bewaarder van zijn pand. Waar had hij dat laatste dan vandaan? Dat wist hij

uit het Woord, waar hij een verkondiger van was geworden. Het Evangelie was hem toevertrouwd. Dat mocht hij uitdragen. Maar Paulus was niet alleen een verkondiger van het Evangelie. Dat Woord had ook voor hemzelf betekenis gekregen. Het is hem persoonlijk een kracht Gods tot zaligheid geworden. Het is door zijn eigen ziel heen gegaan. Hij heeft er de stem van de Herder in mogen beluisteren. En dat gaf hem vrijmoedigheid om zijn pand bij de hemelse bank te deponeeren. Hij kreeg vertrouwen in die Bank. Hij zag in dat hij er terecht kon. Zo is het gegaan. En hierin is Paulus een voorbeeld. Maar dat zien we een volgende keer.

Den Butter.

Gods heerlijke deugden (7)

God te mogen kennen wordt het verlangen van allen die Zijn Naam ootmoedig vrezen. Hem te kennen is het ware leven te kennen. De Heere Jezus zegt: 'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt', Joh. 17:3.

Kennis van God wordt verkregen door openbaring. God moet Zich openbaren - en Hij doet dit door Woord en Geest - wil een mens Hem leren kennen. Zo leert een mens dat Hij goed is; Hij is onveranderlijk; Hij is heilig. we hebben daar in de vorige artikelen iets over gezegd. Laten we nu eens nadenken over Gods geduld, Zijn verdraagzaamheid. De overdenking ervan moge strekken tot Gods eer en tot onderwijs van zondaren.

Gods geduld is oneindig groot. Ik zeg niet: eindeloos. Voor hen die in onbekeerlijkheid voortleven, zal er eens een einde komen aan Gods geduld. Paulus schrijft: Dat God met vele lankmoedigheid de vaten des toorns verdragen heeft. Rom. 9:22.

God draagt in grote lankmoedigheid de zondaren; zij zullen evenwel het verderf niet ontkomen. In het verdragen van de goddelozen betoont God duidelijk dat Hij geen lust heeft in hun dood, zoals we in Ezechiël lezen. Ook Petrus wijst in 1 Petrus 3:20 op Gods geduld in de dagen van Noach. God schept geen genoeg in de ondergang van mensen. De duivel wél.

Als Gods lankmoedigheid zo groot is, dat deze wereld nu al zo'n 6000 jaar bestaat, deze gevallen, van God vreemde wereld, hoe groot zal dan

Zijn toorn wel niet zijn, als Hij in gerechtigheid afrekening gaat houden? De zondvloed zij ons ter waarschuwing. De Heere, Wiens oren open zijn voor het geroep van ellendigen, zal eens geen acht meer slaan op het gekerm van de verlorenen. Vreselijk!

Het feit dat de zonde, die al maar toeneemt in onze dagen, niet terstond op allerlei wijze gestraft wordt, wil dus niet zeggen dat God niet meer is. Die Hij was in de dagen van ouds, toen steden als Sodom en Gomorra in één ogenblik werden omgekeerd. God is nog Dezelfde gebleven. Velen zullen dat eenmaal tot hun eeuwige schrik bemerken! Maar het feit dat de straf uit blijft, laat ons wél Gods geduld en verdraagzaamheid zien. Leidde het ons al tot bekering? Van toepassing is, wat we lezen in Rom. 2:2 en volgende. "En wij weten, dat het oordeel Gods naar waarheid is, over degenen die zulke dingen doen. (De dingen genoemd in hoofdstuk 1.) En denkt gij dit, o mens, die óordeelt (en veroordeelt) degenen die zulke dingen doen, en dezelve (ook) doet (want we hebben állen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods), dat gij het oordeel zult ontvlieden? Of veracht gij de rijkdom Zijner goedertierenheid, en verdraagzaamheid, en lankmoedigheid, niet wetende, dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?" het oordeel toeft, opdat er bekering kome, wederkeer. Bracht Gods taai geduld ú al op de knieën?

Spotten we toch niet met Gods geduld. Het geduld van God is heel anders dan het geduld dat sommige ouders heb-

ben met vervelende kinderen. De straf voor ondeugd blijft soms helemaal uit. Vader en moeder 'vergeten' het, vergeeijliken het, zeker als het kind eens een vlaag van gehoorzaamheid heeft. Dan vinden ze hun kind weer zo lief! Maar God vergeet niet! Zijn geduld betekent uitstel van het oordeel, maar géén afstel. Afstel van het oordeel is er alleen in de weg van bekering. Gods verdraagzaamheid moest ons dus op de knieën brengen om ontferming en vergeving. Gods lankmoedigheid mag ook wel een pleitgrond zijn om méér dan lankmoedigheid, namelijk Gods genade! Wat heeft een mens soms toch een harde gedachten van God. Hij ziet Gods verdraagzaamheid niet. Hij durft zich zelfs wel (soms heel vroom) af te vragen, of er voor hem wel genade bij de Heere is. Ziet hij dan niet dat hij een toonbeeld van Gods lankmoedigheid is? Beseft hij dan niet dat Gods geduld zo groot is, dat Hij hem al vele dagen gedragen en verdragen heeft? Verstaat hij dan niet dat God het hem op alle mogelijke manieren al poogt duidelijk te maken dat Hij geen lust heeft in zijn dood? Het is jammer dat een mens steekblind is van nature, anders zou hij zulke mooie dingen zien! Anders zou hij zien dat, om Petrus maar weer eens aan te halen, "De lankmoedigheid Gods verwacht", zie 1 Petrus 3:20. Wat wordt hier bedoeld? Het betekent dat God wacht. En dat God wácht, dat ziet men eenvoudig niet. De tijd van 'wachten' is de tijd van de evangelieverkondiging: Wendt u naar Mij toe en wordt behouden. Want u ligt verloren. Hoe groot is Gods verdraagzaamheid. God wacht, en wij leven maar zo rustig voort. In de zonde. Of op een vrome manier. Er zijn mensen, die zogenaamd wachten op God. Als ik uitverkoren ben, zal de Heere wel met me beginnen. Ze zien niet dat God op hén wacht. Vaak al jaren lang. Het zit echter niet op God vast. Maar op de onwil van de mens. Al ontdekt?

Deze deugd van God, door het natuurlijk oog niet ontdekt, wordt een bron van vreugd, als we onszelf een beetje leren kennen. God laat Zich in Zijn grote verdraagzaamheid en wonderlijk geduld kennen aan het zoekende hart. Wat wordt dat dan een rijke pleitgrond! Zij, die genade kennen moeten hen die zoeken maar veel bemoedigen, door hen te wijzen op Gods geduld en lankmoedigheid! Doet Paulus dat immers niet? Aan de jonge Timotheüs schrijft hij over de barmhartigheid aan hem geschiedt. "Maar daarom is mij barmhartigheid geschied, opdat Jezus

Christus in mij, die de voornaamste (der zondaren) ben, al Zijn lankmoedigheid zou betonen, tot een (bemoeidigend) voorbeeld dergenen, die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven", 1 Tim. 1:16.

Met andere woorden: een kind van God wordt gunnend. Hij ziet op Gods verdraagzaamheid in zijn 'eertijds'. Niet gezien, toen, in zijn blindheid, maar wél ontvangen! Hij mag ook zien op Gods verdraagzaamheid na zijn bekering. Als we meer en meer gaan zien wie een mens van zichzelf toch is en blijft, die oude mens, dan gaat men Gods lankmoedigheid bewonderen. Wat een oneindig wonder van genade, als een mens mag zien, dat hij een voorwerp van eeuwige liefde is! Die liefde heeft geen eind! Het was liefde, die mij verdroeg en droeg, in mijn eertijds. Het was Zijn liefde, waarom Hij mij trok uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht! Het was liefde, die mij de ogen opende en mij als een verloren mens aan de voeten van de Heere Jezus bracht! Het is liefde, waarmee ik geleid en bewaard wordt. Door Zijn eeuwige liefde kom ik eenmaal voor altijd thuis!

Gods geduld en verdraagzaamheid, waardoor Hij Zijn zon doet opgaan over bozen en goeden, en de milde regen zendt over rechtvaardigen en onrechtvaardigen (zie Matth. 5:45), zal eenmaal tegen een mens getuigen, als hij niet tot bekering komt!

Laten we dit wél bedenken, maar Gods lankmoedigheid geve hen, die Hem zoeken, moed en hoop. Het make Gods kinderen gunnend. Het make ook hén verdraagzaam.

Gods verdraagzaamheid is één van Zijn mededeelbare eigenschappen. Het is een vrucht van de Geest. Een mens kan zo hard zijn in zijn oordeel over anderen. We kunnen ons zo boven anderen verheven voelen. Als

een mens gaat zien wie hij zélf is, dan leert hij dat wel af. Een mens die iets van deze deugd van God heeft leren kennen door Woord en Geest, wordt verlost van hoogmoed en aangenaam in het oog van God en de mensen. O ja, we gaan de zonde veroordelen. Een geduldig en verdraagzaam mens vindt maar niet alles goed. We lezen in Openb. 2:2 zelfs dat Christus de gemeente van Ephese prijst, omdat zij de kwaden niet kon verdragen. Men kon geen gemeenschap oefenen met hen die in leer en leven van de waarheid afweken. Ook de ware deugd van lankmoedigheid in een mens kent zijn grenzen. Deze onverdraagzaamheid heeft niets te maken met persoonlijk gekrenkte gevoelens, maar alles met de eer van God, welke veracht wordt. Straks zullen de heiligen de wereld oordelen, zie 1 Kor. 6:2. Maar hij die iets van de wonderlijke eigenschap van Gods lankmoedigheid leert kennen, krijgt medelijden met zijn onbekeerde medereiziger. Hij krijgt medelijden met de wereld. Hij gaat iets warmes en aangenaams uitstralen naar buiten toe. Ook de leden van het huisgezin Gods, de kinderen van God, gaan elkaar leren verdragen. Aan ieder mankeert wel wat. Hoe langer ik met de ander omga, des te beter leer ik hem kennen. En dan ontdek ik weldra dat ook Gods volk nog met van alles en nog wat behept is. Maar als het goed is, leer ik toch vooral mezelf meer en meer kennen. Ik krijg een walg aan mezelf en leer een ander uitnemender te achten dan mezelf. Door de liefde Gods, uitgestort in mijn hart, ga ik ook Gódf lief krijgen; Hem bovenal en de naaste als mijzelf. En waar liefde woont, gebiedt de Heere Zijn zegen; daar woont Hij Zelf, daar wordt Zijn heil verkregen, en 't leven tot in eeuwigheid.

K. Hoefnagel.

blijft. Hij is min of meer blijvend zich gaan vestigen in Israël. We zouden ze kunnen vergelijken met buitenlanders die zich blijvend vestigen in ons land. Deze vreemdelingen genieten sommige rechten en hebben ook hun plichten. De vreemdeling moet evenals de weduwe en de wees beschermd worden (Exodus 22:21). We lezen in Psalm 146:9: "De HEERE bewaart de vreemdelingen; Hij houdt de wees staande; maar der goddelozen weg keert Hij om." In Deuteronomium 10:10: "Die het recht van de wees en van de weduwe doet; en de vreemdeling liefheeft dat Hij hem brood en kleding geve". De Heere heeft Zelf de rechten en de plichten van de vreemdeling in de wetten die Hij aan Israël gegeven heeft, vastgelegd. Eén van de plichten van de vreemdeling horen we elke zondag in de Wet des Heeren. Hij is ook gebonden aan de onderhouding van de sabbat. Zo'n vreemdeling bezat meer rechten dan slaven die geen enkel recht hadden. Toch mocht de vreemdeling ook niet weer op één lijn gesteld worden met de Israëliet. Hij was iemand die niet tot het verbondsvolk behoorde.

Wat is nu de bedoeling van de Heere geweest om dit zo vast te leggen? Geeft de Heere hier alleen maar voorschriften hoe mensen met elkaar om moeten gaan? Ik denk van niet. De Heere heeft dit vastgelegd in de wet die Hij aan Israël gaf, opdat de vreemdeling in Israël in aanraking zou komen met de God van Israël. Het gaat om de openbaring van de HEERE. Hij betoont Zich een barmhartig en goedertieren God jegens zondige en schuldige mensen. Dat is de reden waarom Israël zo met de vreemdelingen om moest gaan. De vreemdeling wordt immers in een adem genoemd met de weduwe en de wees. De HEERE openbaart Zich als de barmhartige God. De vreemdeling moet ook horen en zien wie de HEERE is. De vreemdeling kent de HEERE niet. Zijn ogen zijn gesloten. Hij is een heiden die buiten het verbondsvolk staat. Maar door een aantal rechten en plichten voor de vreemdeling op te nemen wil de Heere Zich ook aan zulke zondaren openbaren. De zaligheid is uit de Joden, maar de Heere laat hier al zien dat Hij het ook wil schenken aan hen die buiten het verbondsvolk staan krachtens geboorte.

Het is niet mijn bedoeling om het vreemdelingenbeleid van onze regering onder de loop te nemen. Maar deze woorden zeggen ons wel iets over

Een vreemdeling hier beneên (1)

In enkele artikelen willen wij samen luisteren naar wat het Woord van God ons zegt over het vreemdelingschap. Het woord vreemdeling komen wij in de bijbel verschillende keren tegen. De uitdrukking "de vreemdeling die in uw poorten is" heeft voor ons een vertrouwde en bekende klank.

Deze woorden zijn immers opgenomen in de Tien Geboden die ons elke zondagmorgen worden voorgelezen. Het gebruik van het woord 'vreemdeling' in deze zin komen wij in het

Oude Testament regelmatig tegen. De vreemdeling die binnen de poorten van Israël zich bevond, kreeg bescherming door de wet die de Heere aan Zijn volk had gegeven. Wat moeten we onder een vreemdeling verstaan? Hij is iemand die niet tot het Israëlitische volk krachtens geboorte behoort. Hij komt uit het buitenland en uit een andere stam en bevindt zich nu binnen het volk van Israël. Hij is niet iemand die slechts een korte tijd binnen de landsgrenzen van Israël ver-

de omgang met de vreemdelingen in ons land. Wij dienen de barmhartigheid van de HEERE die verlorenen zoekt, uit te stallen. Ook de vreemdelingen die in onze poorten zich bevinden zijn immers schepselen Gods, weliswaar gevallen schepselen. Maar de Heere zoekt gevallen zondaren. Uiteindelijk is er voor de Heere geen verschil. Wij zijn allen kinderen van Adam die aan de vloek en de eeuwige dood zijn onderworpen. Die barmhartigheid van de Heere, Die gevallen zondaren zoekt, moet ook onze omgang met vreemdelingen bepalen. Laten wij de vraag eerlijk stellen aan onszelf: Zijn we bewogen met het eeuwige heil van de vreemdelingen die in onze poorten zijn? Wanneer wij zelf weten wat het is om verloren te zijn en alleen door God en Zijn genade in Christus gered te kunnen worden van het eeuwige verderf, gaat de bewogenheid van de Heere Jezus ons dringen om te getuigen van de ene Naam die onder de hemel gegeven is tot zaligheid. Of laten wij onze medemensen gemakkelijk verloren gaan? Heeft de Heere Jezus zelf er niet op gewezen in zijn prediking dat die vrucht ook openbaar komt in het leven van Zijn volk: "Ik was een vreemdeling en gij hebt Mij geherbergd?" (Matth. 25:35).

Maar er is nog een andere reden waarom de Heere Israël gebiedt in Zijn wet om de vreemdeling rechten en plichten toe te kennen. We lezen dat in Deuteronomium 10:19: "Daarom zult gij lieden de vreemdeling liefhebben, want gij zijt vreemdelingen geweest in Egypteland."

Dan komen we tegelijk bij de diepere dimensie die de Heere geeft aan het begrip vreemdelingschap. De houding tegenover de vreemdelingen in Israël heeft alles te maken met het vreemdelingschap dat Israël heeft ondervonden in Egypte. Ze hebben daar ook als vreemdeling verkeerd. Zij hebben vooral de laatste jaren met onderdrukking in hun vreemdelingschap te maken gekregen. Ook hun vaders Abraham, Izak en Jakob hadden te maken met vreemdelingschap. In Genesis 17:8 lezen we dat de jaren van Abraham in het land Kanaän jaren van vreemdelingschap zijn. Van Izak en Jakob kunnen we hetzelfde zeggen. We komen in het bijbelboek Genesis meer dan eens de uitdrukking 'vreemdelingschap' tegen. Vanuit Hebrëen 11:13-16 moeten we zeggen dat dit vreemdelingschap niet alleen maar maatschappelijke betekenis, maar vooral een geestelijke betekenis heeft.

Zo moeten we ook spreken over het vreemdelingschap van Israël in Egypte. Het is maar niet alleen een grote groep buitenlanders die in een kolonie in het land Gosen leven. Het is het afgezonderde volk van de Heere dat de vijandschap van de wereld ondervindt. Het is de strijd tussen het zaad van de slang en het zaad van de vrouw.

Het volk van God leeft als een vreemdeling. Het vreemdelingschap van de aartsvaders en van het volk van Israël geven aan dat Gods volk van alle tijden als een vreemdeling op deze aarde is geweest. De Schrift spreekt er zelf ook zo over in Hebrëen 11:13-16, die uiteraard onze aandacht nog zullen krijgen als we gaan zien wat het vreemdelingschap nu concreet betekent. In Leviticus 25:23 lezen we dat de Heere het volk 'vreemdelingen en bijwoners bij Mij' noemt. Israël wordt door de Heere als een vreemdeling behandeld in positieve zin. Het ontvangt de bescherming van de Heere, zoals de vreemdelingen dat binnen de poorten van Israël moesten ontvangen. Uit deze gegevens uit Gods Woord is duidelijk hoe de Heere Zijn volk ziet op deze aarde. Ze zijn vreemdelingen.

Het is vooral dit aspect van het vreemdelingschap dat we willen belichten. Gods volk leeft op aarde als vreemdelingen.

Laat dat voor deze keer voor ons al genoeg stof mogen zijn tot overdenking. Spreekt het ons aan als de bijbel Gods volk vreemdelingen noemt? Weten wij wat het is om vreemdeling te zijn? Of zijn we zo thuis in deze wereld zodat deze notie van het vreemdelingschap voor ons geen enkele betekenis heeft? Vreemdeling op aarde zoals de bijbel het bedoelt, zijn we niet van nature. Wij zijn met duizend banden gebonden aan deze wereld en aan alles wat deze wereld te bieden heeft. Ons hart vindt het best om in deze wereld te leven. Wij zijn kinderen van Adam die gekozen hebben voor de wereld en tegen God. Dat is de reden waarom deze vraag geen overbodige is: Zijn we vreemdeling geworden op deze aarde met de belijdenis: hier is mijn thuis niet meer? Een vraag die u moet beantwoorden want alleen vreemdelingen op deze aarde, komen straks thuis in de hemelse stad Sion, het hemelse vaderland.

H. Polinder.

Driebergen weer verblijd

Woensdag 9 april jl. was voor de Christelijke Gereformeerde Kerk van Driebergen een dag van blijdschap. Deze gemeente ontving in Ds. L.W. van der Meij een nieuwe predikant. Tien dagen daarvoor had hij afscheid genomen van Alphen a.d. Rijn. Er was dus geen grote tussentijd tussen heen- gaan en weer-opnieuw-verbonden- worden. Het bracht mee, dat meerderen, die bij beide gelegenheden aanwezig waren, elkaar weer ontmoetten. Belangrijker is het voor Driebergen, dat er in een ander opzicht geen lange tussentijd geweest is. Het werd in de bevestigingspreek gememoreerd als een verblijdende zaak hoe het eerste beroep, dat door de gemeente werd uitgebracht, aangenomen mocht worden. Zo waren er tussen het afscheid van Ds. P. den Butter en deze dag nauwelijks acht maanden.

In de ruim 75 jaren, dat de gemeente bestaat als Christelijke Gereformeerde Kerk, hebben veel predikanten Driebergen gediend. De bevestiger noemde het getal van tien. Meestal was er tussen hen in geen lange vacante periode. Eénmaal was het vóór de komst van Ds. F. Bakker ruim 5 jaar.

Gerekend naar het veel kleinere getal predikanten, dat er in die jaren was, was het niet eens zo'n bijzonder lange tijd. We kunnen wel zeggen, dat de goedheid des Heeren voor Driebergen telkens gesproken heeft in het geven van dienstknechten, die onder ons bekendheid hebben gehad. Ds. Van der Meij mag de elfde in die rij zijn.

De diensten van bevestiging en intrede werden afzonderlijk gehouden. Ze werden niet gehouden in eigen kerkgebouw, dat zeker voor de intree te klein geweest zou zijn. Beide diensten werden gehouden in de Grote Kerk van de Ned. Hervormde Gemeente aan de Hoofdstraat, die kerk is ruim en gemakkelijk te vinden. Het zijn twee voordelen voor hen, die graag deze bijzondere gelegenheid bijwonen.

Bevestiging

Ds. v.d. Meij werd in zijn nieuwe gemeente bevestigd door Ds. H.C. v.d. Ent. 't Is een voorrecht voor beiden dat dit kon. Er is een band vanaf de tijd, dat Ds. v.d. Ent de gemeente van Katwijk diende. Al drie maal mocht deze de bevestigingsdienst leiden. Helaas kon ik door omstandigheden

niet aanwezig zijn in de middagdienst. Gelukkig is het in onze tijd mogelijk om de dienst achteraf te beluisteren. Zo heb ik de bevestigingspreek toch kunnen horen. Overigens gaat het niet om een volledig verslag van de preek. 't Is meer te doen om een indruk van het geheel. In de Paastijd was de Schriftlezing het bekende hoofdstuk over de opstanding der doden: 1 Corinthe 15. Uit dit gedeelte was de tekst voor de prediking van deze middag, vers 14: "En indien Christus niet opgewekt is, zo is onze prediking ijdel en ijdel is ook uw geloof". Allereerst werd de roeping tot dankbaarheid tegenover de Heere onderstreept. Hij betoonde Zijn onverdiende goedertierenheid in de zo spoedige komst van een nieuwe herder en leraar. Daarna werd heengewezen naar de tekst. De bevestiger vatte het zó samen:

De opwekking van Christus

1. geloochend
2. gepredikt
3. geloofd.

In vers 12 spreekt de achtergrond van deze tekst "...hoe zeggen sommigen onder u, dat er geen opstanding der doden is?" God heeft door Zijn genade Zijn gemeente vergaderd in Corinthe. De prediking van Paulus was daarvoor gebruikt. Tegenover wat er gepredikt was, was de dwaling opgekomen bij sommigen, dat er geen opstanding der doden is. Voor de apostel stond het vast, dat dit ook betekende de ontkenning van de opstanding van Christus. Er is een lijn naar vandaag: het zou niet belangrijk zijn of Christus lichamenlijk is opgestaan. Het gaat er maar om, dat Hij geestelijk in ons hart is opgestaan. Vrome ontkenning, loocheening van de opwekking van Christus! Paulus heeft de opgestane Christus ontmoet door het wonder van genade. Hij is levend getuige van Zijn opstanding.

In het 76-jarig bestaan van de gemeente hebben alle dienstknechten de waarheid van de opwekking van Christus gepredikt. Ieder op eigen wijze. De verwachting wordt geuit, dat Ds. Van der Meij in die lijn mag voortgaan door de genade en kracht van Gods Geest. Hij zal dat ook doen op zijn eigen wijze naar de genade, die God geschonken heeft.

Dat hier sprake is van de "opwekking" van Christus wordt nader en breed uitgewerkt in de preek. Het is bepalend voor de gehele inhoud van de prediking, waartoe Gods dienstknechten geroepen worden. In dat woord komt het hele lijdensproces van de Heere

Jezus Christus uit. God eist betaling van de enige Borg en Zaligmaker. Zo moet hij de toorn Gods ondergaan, geheel en al. Anders kon er van geen voldoening, van geen verzoening sprake zijn. God is God. Hij komt om Zijn recht. Het is de vraag of we daar in eigen leven achter gekomen zijn. Er is veel gepraat over deze dingen, dat toch vreemd is van de wezenlijke doorleving. Juist voor hen, die dit kennen, wordt het zo groot, dat Hij opgewekt is op rechtsgronden, vanwege zijn volbracht werk. De Vader heeft niets meer van Hem te eisen, tot de laatste penning is voldaan voor doemschuldigen. Tegen het einde van de preek wordt het nader uitgewerkt, hoe juist dat Evangelie van de Opgewekte geloofd wordt. Hier staat, dat dit geloof, nu Christus opgewekt is, niet ijdel is. Dat wil niet zeggen, dat er daarom niet veel "ijdel" geloof is! Er is een geloof dat wel de opstanding van Christus met het verstand gelooft maar dat een onverbrokenhart gehouden heeft.

Het ware geloof, dat vanuit de levende zelfkennis oog mag krijgen voor die Borg, Die volkomen betaald heeft, krijgt hier zo rijk uitzicht. Hem te kennen als de opgewekte brengt gerechtigheid en leven.

Na die prediking, waarin Ds. v.d. Ent op z'n eigen indringende wijze het Woord verkondigd heeft, zingen we de psalm, die er bij hoort: "Zo ik niet had geloofd, dat in dit leven, mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou.." Psalm 27 vers 7.

Na het bevestigingsformulier en het "ja ik van ganser harte" is onze br. v.d. Meij verbonden aan de gemeente van Driebergen om dit Evangelie van vrije genade te prediken. De bevestiger wenst hem in een kort persoonlijk woord de ervaring toe, dat zijn bekwaamheid uit God is. Daarin komen we met die God nooit bedrogen uit, Die Dezelfde is in goedertierenheid en trouw.

Intrede

's Avonds deed Ds. v.d. Meij intrede in zijn nieuwe gemeente. Psalm 85 stond die avond in het middelpunt. De tekst voor de eerste prediking was: Psalm 85:7-9 "Zult Gij ons niet weder levend maken, opdat Uw volk zich in U verblijde?. Toon ons Uw goedertierenheid, o HEERE, en geef ons Uw heil. Ik zal horen, wat God de HEERE spreken zal; want Hij zal tot Zijn volk en tot Zijn gunstgenoten van vrede spreken; maar dat zij niet weder tot dwaasheid keren". De Psalm wordt eerst kort

belicht. Opmerkelijk is de wending in de tekst. De ballingschap was voorbij, er was herstel. De wedergekeerden waren thuis en tóch: niet thuis! De nood onder het volk was niet voorbij. Waarachtige wederkeer werd veelszins gemist.

Ds. v.d. Meij vergeleek met de tijd van Ezra. Temidden van het herstel miste deze hét leven. De beloften van het "opkomen uit de graven" zijn nog niet vervuld. Ezra zat verbaasd neder. Hij zou de dichter van deze psalm geweest kunnen zijn.

De tekst werd weergegeven:

Een gebed tot God bij een nieuw begin

1. een verlangen naar nieuw leven
2. een nieuwe verwachting.

De dichter heeft oog voor de eigenlijke dood. Hij is verlegen om het ware leven. Hij bidt niet alleen voor zichzelf. Hij bidt in het meervoud: ons! De héle nood van de Kerk komt op hem af. Dit is het gebed voor vandaag, bij de toestand van de Kerk in onze tijd. Er zijn nog tekenen van uiterlijk kerkelijk leven, maar de bekering tot God en de vrucht daarvan komen zo weinig openbaar. Het gaat de dichter in dit gebed om God. Hij pleit vanuit Wie God is. Ook om de openbaring van Zijn goedertierenheid. Hij kan er niet buiten in de beleving van de diepste nood. Velen weten zo goed, wat er gebeuren moet voor zichzelf en voor de Kerk. Maar het drijft niet uit. Daarom is dit gebed persoonlijk allereerst zo nodig.

Er is een nieuwe verwachting langs de weg van dit gebed. Die is niet te danken aan het volk. Het herstel komt van de Heere. Daarom is hier allereerst het luisteren naar God, naar wat Zijn mond zegt. Zo moet ook een dienaar allereerst luisteren naar de Heere. En wat is Gods genade groot, dat Hij antwoord heeft én geeft: "Hij zal tot Zijn volk en gunstgenoten van vrede spreken". Door Christus werk en verdienst mag het verstaan worden: vrede wordt geschonken, die door Hem verworven is en uit het geopende graf meekomt.

Het waken voor de toekomst is nodig. 't Gaat om de beleving van de vrede, van het herstel om toch niet weer tot dwaasheid te keren. Hier is roeping en uitzicht. Uitzicht, ook weer door de vrede. Het beleven daarvan geeft een afhankelijk leven om zó bewaard te worden. In Psalm 85 worden dood en leven voorgesteld. Ds. v.d. Meij hoopt in de prediking te waarschuwen voor de dood en te nodigen tot het leven. Hij hoopt ook dat het uit zal komen in het persoonlijke leven, het in waarheid

zoeken en kennen van dit leven: "houd aan totdat u het uit Zijn eigen mond gehoord hebt". We zingen Psalm 85:3 "Merk op mijn ziel, wat antwoord God u geeft." Na de preek spreekt allereerst Ds. M.J. Kater van Zeist de nieuwe predikant toe. Hij wenst de vroegere dominee een goede ingang toe in de gemeente Driebergen en heet hem welkom in de classis Utrecht. Ouderling Prins vertolkt de blijdschap van kerkenraad en gemeente om de spoedige vervulling van de ledige plaats. "De Heere stuurde u". In de gemeente van Driebergen is veel te arbeiden. Dominee met zijn vrouw en kinderen hebben vooral het gebed no-

dig aan de troon van Gods genade. De Psalm, die onze broeder werd toegezongen is tekenend. 't Ging om twee verzen: een gebed: bekleed, o hoogste Majesteit, Uw priesters met gerechtigheid (vers 6) én een belofte: " 'k Zal Sion, 'k zal der armen spijs, hier zeegen op de ruimste wijs.." (vers 10). We hopen, dat dit gebed in Driebergen veel beoefend wordt en dat onder de bediening van de nieuwe predikant die belofte vervuld wordt. Het kán om die God, van Wie in die Psalm betuigd wordt: "want de Heere heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats.."

D. Slagboom.

Het belijden

Waar is men op aanspreekbaar? Waar mag men het over hebben? Deze vragen houden mij bezig. Temeer daar er over het belijden verschillend gedacht wordt. En dan gaat het bijzonder over het 'hoe'. Zeker is waar dat het hart niet ontbreken mag. Uiteindelijk mag dit nooit. Het is noodzakelijk voor leven en sterven. Maar het begint bij het geloof in Gods Woord. Als voorbeeld kan gedacht worden aan de verkeerswet. Daaraan is ieder gebonden. Hier geldt geen leeftijd. De verkeersregels kunnen we weten. Op de scholen krijgen de jongeren al verkeersles. Ook doen ze de verkeersproef. Ze krijgen hun verkeersdiploma. Ze weten hoe ze zich gedragen moeten en waaraan zij zich moeten houden. Nu zijn er velen die rijexamen hebben gedaan en hun rijbewijs bezitten. Door dit bewijs heeft men rijvaardigheid, maar men heeft zich ook gebonden aan de verkeerswetten. Bij overtreding kan men weten strafbaar te zijn. Maar moet nu een medepassagier altijd zwijgen, omdat hij of zij geen rijbewijs op zak heeft? De opmerking: "Je hebt alleen recht van spreken, wanneer je kunt rijden" is onjuist. Iedereen mag het hebben over de verkeerswet of de geldende regels. Men mag erop attenderen, wanneer er niet aan gehouden wordt. Zo mag er over Gods Woord gesproken worden en voor opgenomen worden. Voor de leer van Gods Woord mag en moet gestreden worden. Het genadeleven op zich bepaalt het spreken niet. Wat heeft de Heere Israël niet voorgehouden. En dat heel het volk. Als opdracht van de Heere. Niemand werd uitgesloten. In het boek Deuteronomium staat veel. En dat behoort niet tot het verleden. In het Nieuwe

Testament komen we ook heel wat tegen. De leer staat niet op de tweede plaats. Wanneer de apostel oproept om te strijden voor het geloof, dat eenmaal de heiligen is overgeleverd, dan staat terecht in de kanttekening, "dat met het geloof bedoeld wordt de leer. En die leer verandert niet en zal altijd blijven zo ze eens van Christus en de apostelen geleerd is." De opmerking is al oud, maar wordt ook u nog gehoord: "U hebt met uw verstand belijdenis gedaan, belijdenis van de waarheid of van de leer. Dat is geen goede belijdenis." Wie dit zegt moet zich goed bewust zijn wat hij of zij zegt. Men vergeet, dat belijden is nazeggen. Instemmen met wat men geleerd, gehoord heeft uit het Woord en het belijden van de kerk. Men heeft een overtuiging ontvangen. Een overtuiging die leidt tot gebed: "Heere, mag ik leren wat ik weet, waarvan ik ook geloven mag dat het de waarheid is." Voor allen, die het beleven, krijgt men achting. De prediking gaat trekken. Moet men zulken treffen? Nee, leiden. Onderwijs vanuit het Woord en het belijden van de kerk zou meer gegeven moeten worden, want er zijn zeker afwijkingen of tekortkomingen, maar ook behoeftigen aan bijbels gefundeerd onderwijs. De Schrift moet spreken. Zij is het waard. En wie haar bidend zoekt, wordt bijbels geleid.

Ds. M.C. Tanis

Landelijke fietsdag LCJ

De vierde landelijke fietsdag LCJ die zaterdag, 19 april 1997, is gehouden

voor de jeugd van het LCJ voor de evangelisten Vanhuyse en Bor is een succes geworden.

De jongeren kwamen vanuit het hele land naar Doorn fietsen waarvoor fietsroutes van 70 km waren uitgezet. Tussen de ca. 300 deelnemers was naast evangelist Bor zelfs een jongeman van 8 jaar die zonder veel problemen de hele tocht heeft uitgefietsd. Door de aanwezige fietsers werd nog extra f 1045,- opgehaald, 4 mensen hebben voor dit sponsorbedrag de terugtocht ook per fiets afgelegd. Tijdens een spel in de zaal van recreatiepark "Het Grote Bos" werd de opbrengst van deze vierde fietsdag bekend gemaakt, het totaal aan sponsorgeld wat is opgehaald bedraagt: f 43.363,33

Op de landelijke appèldag LCJ te Soest op D.V. 18 oktober a.s. zal de actie "Breng je burens de Boodschap" officieel worden afgesloten en de totaalopbrengst van alle ondernomen acties worden bekend gemaakt.

Zomerschool 1997: 'Moslims en het Evangelie'

Van D.V. maandag 16 t/m vrijdag 20 juni 1997 wordt er te Utrecht een vijfdaagse zomerschool gehouden, georganiseerd door de Arabische Wereld Zending en de Stichting Evangelie & Moslims. Er wordt ingegaan op koran en hadi eth (tradities van Mohammed) en de rol die dezen spelen in het leven van moslims, op ontwikkelingen in de wereld van de islam in het bijzonder in Nederland en op vragen van getuigenis en dienst onder moslims. Daarnaast zijn er activiteiten waarbij de deelnemers moslims ontmoeten in de wijk en de moskee. De kosten van de zomerschool zijn f 185,- inclusief maaltijden en overnachting. *Opgave en inlichtingen bij Evangelie & Moslims, tel. 033-4611949.*

Boekbesprekingen

Dr. W.H. Velema, **Heft uw harten omhoog**, 77 blz., f 17,50, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon, Heerenveen. Het boek is bedoeld als dagboek rondom Hemelvaart en Pinksteren. Op de hem eigen wijze behandelt de auteur diverse Schriftgegevens die in nauw

verband staan met Hemelvaart en Pinksteren. Met de verschijning van dit boek is de serie dagboeken rondom de christelijke feestdagen voltooid. Eerder verscheen voor de adventstijd en kerst "Verwachtend uitzien", voor de lijdenstijd en de paasweek "Stilstaan bij kruis en opstanding". In de week voor de Hemelvaartsdag wordt stilgestaan bij 1 Korinthe 15. In de week van de Hemelvaartsdag bepaalt de auteur ons bij de afscheidswaarden van Jezus. Dan volgt de week na de Hemelvaart, de week van Pinksteren en de week na Pinksteren. Wie de beide reeds verschenen dagboekjes gelezen heeft zal ook dit boekje willen aanschaffen en lezen.

M. Hollebrands, **De bekering en het sterven van Sara Louisa Hollebrands**, 104 blz., f 17,50, Uitgeverij den Hertog, Houten.

Het meisje werd 8 februari 1848 te Middelburg geboren en overleed 24 januari 1864 op de leeftijd van bijna 16 jaar. Het boekje is nu voor het eerst uitgegeven en is voorzien van een inleiding en toelichting door Dr. J.H. van de Bank. Een afschrift van een manuscript uit de vorige eeuw kwam in handen van Dr. Van de Bank. De vader van het meisje heeft na haar sterven beschreven wat er rondom de ziekte en het overlijden van hun zuster was gebeurd. Vader Hollebrands heeft dit gedaan voor zijn twee geëmigreerde zonen (Pella in Iowa). Achterin het boekje is een stamboom van de familie opgenomen en wordt het kerkelijke leven in de negentiende eeuw in Middelburg getekend. Ook treffen we een naamregister aan. Een lezenswaardig boekje voor jong en oud waarin Gods genade wordt verheerlijkt bewezen aan dit jonge meisje dat bijzonder dingen heeft mogen meemaken.

Prof. Dr. J. van Genderen, **Oriëntatie in de dogmageschiedenis**, 212 blz., f 37,50, Uitgave Boekencentrum, Zoetermeer.

Dit boek voorziet duidelijk in een behoefte. Sinds het begin van deze eeuw is in ons land geen overzicht van de dogmageschiedenis meer uitgegeven. Het nu verschenen boek tekent de ontwikkeling en doorwerking van de christelijke leer vanaf de eerste christengemeente tot en met de oecumenische beweging. Knap is dat de beknoptheid van dit boek geen afbreuk aan de theologische diepgang. De

auteur hanteert niet de chronologische methode, maar aan de hand van thema's wordt de dogmageschiedenis beschreven. Het boek is als volgt opgebouwd: 1. Inleiding (de auteur toont hierin aan dat het echt geen overbodige zaak is zich met het dogma bezig te houden). 2. Canon en geloofsbelijdenis. 3. De leer van de Triniteit. 4. De Christologie. 5. De leer van zonde en genade. 6. De sacramenten en het Woord, de kerk en het verbond. 7. De leer van de heilsweg. 8. Het dogma in het nieuwere rooms-katholicisme. 9. Het dogma in het nieuwere protestantisme en in de oecumene. Het boek besluit met een uitleg van theologische termen (voor hen die hier niet zo in thuis zijn) en een register van personen. Aan het slot van ieder hoofdstuk is een lijst opgenomen met vakliteratuur die gelegenheid biedt tot verdere studie. We zijn de auteur erkentelijk voor het inhoudsvolle boek dat hij heeft mogen schrijven en hopen dat velen er gebruik van zullen maken.

Ds. J.J. Poort, **Ga maar met je hart**, 62 blz., f 14,90, Uitgeverij de Groot Goudriaan, Kampen.

De auteur heeft jarenlange pastorale ervaring en is zelf ook ernstig ziek geweest en heeft dit (toch wel dure) boekje op de hem eigen wijze geschreven bedoeld als een kleine handreiking voor hen die op ziekenbezoek gaan.

Het schoolkind van dichtbij, red. Dr. J. Stolk, 206 blz., f 26,95, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon, Leiden.

Dit boek is het zesde deel uit de serie "christelijke opvoeding". Samen met het vijfde deel (Nu je op school zit.. 7-12 jaar) wordt de opvoeding en ontwikkeling van het kind gedurende de laatste zes jaren van de basisschool behandeld. De beleavingswereld van het schoolkind wordt getekend. Allerlei problemen worden behandeld: Drukke kinderen, agressie, stelen, liegen, bedplassen, angstig zijn, eenzaamheid, problemen met naar school gaan, jaloezie, rivaliteit en ruzie. Allerlei vragen die kinderen kunnen stellen worden aan de orde gesteld. Er is een hoofdstuk over seksuele opvoeding in het gezin. Ook een hoofdstuk over vreugde en verdriet in het leven van een kind. Het laatste hoofdstuk luidt: Van basisschool naar basisvorming. Wanneer het kind de basisschool verlaat breekt een nieuwe fase in het leven van het kind aan. Het boek bevat

veel waardevolle stof waar ouders en anderen die met kinderen te maken hebben hun winst mee kunnen doen.

Faith Cook, **Samuel Rutherford en zijn vrienden**, 156 blz., f 29,90, Uitgeverij de Groot Goudriaan, Kampen. Het boek verscheen in 1996 in het Engels en is vertaald in het Nederlands door mevr. Drs. J.C.H. Florijn-de Meyer. Het boek begint met een korte levensbeschrijving van Samuel Rutherford. Hij leefde van 1600-1661. Rutherford is het meest bekend vanwege zijn brieven die hij meest omstreeks 1637 heeft geschreven toen hij naar Aberdeen verbannen was. De brieven getuigen van de ondervinding van Gods kinderen in zware beproevingen. De inhoud van de brieven hebben op velen een vormende invloed gehad. Bijv. op Robert Murray M'Cheyne. In het nu verschenen boek worden twintig personen getekend die een nauwe relatie hadden met Rutherford. Hun levensgeschiedenis laat zien hoe de kontakten met Rutherford waren. Een enkel citaat geven wij tenslotte uit het leven en sterven van James Guthrie, een van de vrienden van Rutherford. Blz. 131: "Op 1 juni werd James Guthrie naar de Grassmarket, de plaats van executie gebracht, kalm en onbevreesd ging hij en zijn laatste toespraak tot de uitgestrekte menigte van mensen die met verdoofde verbijstering stonden te wachten, zou men nog lang heugen. Met woorden die duidelijk en standvastig waren sprak hij van de voet van het schavot: 'Ik neem God tot getuige aangaande mijn ziel: ik zou dit schavot niet willen verruilen voor het paleis of de mijter van de hoogste prelaat in Engeland.' Toen hij enkele sporten van de ladder besteeg, werd het schavot zijn laatste preekstoel toen hij de mensen Christus voorhield: 'Jezus Christus is mijn licht en mijn leven, mijn gerechtigheid en mijn verlossing en mijn gehele begeert. Hem! Hem! Ik beveel Hem met al de kracht van mijn ziel aan u.' Zo mocht James Guthrie de dood sterven die hij zelf de verkieslijkste weg van de tijd naar de eeuwigheid achtte. Bij het volle bewustzijn, versterkt in geloof en hoop kon man van het schavot recht in de armen van zijn Verlosser stappen; kon er een betere manier zijn om te sterven?" Samuel Rutherford heeft dit niet meer meegeemaakt. Twee manden eerder was hij gestorven en was zo buiten bereik van zijn vijanden gekomen. Maar ook hij

was bereid de uiterste prijs te betalen en zei toen hij stervende was: "Mijn tabernakel is nu zwak en ik zou het een glorieuzer weg rekenen om naar huis te gaan door mijn leven voor deze zaak neer te leggen bij het Kruis van Edinburgh of St. Andrews; maar ik on-

derwerp mij aan mijn Meesters wil" (blz. 13-0). Het inhoudsvolle boek geeft naast informatie over het leven van de vrienden van Rutherford ook heel wat kerkhistorische wetenswaardigheden.

*Plaats uw
familieberichten
in Bewaar het Pand*

Welkom in Elspeet

op ons lommerrijk terrein.
In ons gezellig pension of
huur een knus appartement
2-10 pers.

Hotel-Pension "De Feythof"
waar u zich thuis voelt
Tel. 0577 - 492142

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van
de bemiddeling voor Kraam- en/of
Gezinszorg.
Heeft u Kraam- of Gezinszorg
nodig en u bezit geen TV, bel dan
gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenisfonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Het Drie 32
3888 KE Uddel
Telefoon 0577-401689

Boekhandel de Jong

Burg. Winklerplein 25
3362 AA Sliedrecht
Tel/Fax 0184 - 412461

Zoek bij ons een boek!
Levering door geheel Nederland.

Stichting Bureau Kraam- en Gezinshulp

Welke **verzorgenden** komen ons
team versterken?

Ook die nu de opleiding MDGO-VZ
afmaken kunnen solliciteren.

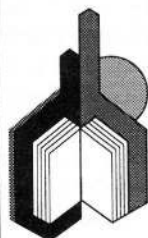
Sollicitaties schriftelijk aan onze
personeelsconsulent Dhr. W. de
Vreugd, Brahmstraat 15, 2983 BE
Ridderkerk. Tel.: 0180-415874

Informatie bij personeelsconsulent of
via ons hulpverlenings-
telefoonnummer:

0318 - 52 77 99

*Helpt u mee
dit rijke
erfgoed te
verspreiden
in Oost-
Europa?*

Giro

Th. Boston in het Russisch

*In Oost-Europa is grote behoefte
aan toerusting. Kom Over En
Help vertaalt en drukt werken
van de Puriteinen, zoals 'De
viervoudige staat' van Thomas
Boston.*

3535181

m.v.v. lectuur

KOM OVER EN HELP

HULP AAN KERKEN EN CHRISTENEN IN OOST-EUROPA

Roemerstraat 35. Postbus 138, 3860 AC Nijkerk. Tel.: 033-2463208. Fax: 033-2462807

CHRISTELIJKE HOGESCHOOL DE DRIESTAR

Opleidingsinstituut voor onderwijsgeven op reformatische grondslag

Wij bieden brede studiemogelijkheden:

Deeltijdopleidingen

- Pabo
- Pedagogiek (2e graads)**
- Hogere kaderopleiding Pedagogiek (pedagogiek 1e graads)*
- Engels (2e graads)*
- Engels (1e graads)*
- Wiskunde (2e graads)*
- Wiskunde (1e graads)*
- Nederlands (2e graads)*
- Geschiedenis (2e graads)*
- Geschiedenis (1e graads)*
- Duits (2e graads)*

* wordt gegeven op één avond per week

** wordt gegeven op twee avonden per week

Voorlichtingsbijeenkomst

15 mei 1997; aanvang: 19.30 uur

Aanmelden vóór 1 juli 1997

Burg. Jamessingel 2, 2803 PD Gouda, tel. 0182 - 540333

N i e u w b o u w **E**vangeliisch Centrum Rehobôth te Gent

D.V. februari 1997 gaat de bouw van een nieuw Evangelisch Centrum van start. Het oude gebouw "Rehobôth" bij St. Jozef is nodig aan vernieuwing toe. Het werk van evangelist H. Bor wordt door een stichting, die vanuit vijf Christelijke Gereformeerde Kerken is samengesteld, mogelijk gemaakt. Nu al zo'n achttien jaar. Vele gemeenten en particulieren steunen jaarlijks dit werk. Op grond van de thans bekende raming van de totale kosten is er op dit moment nog een bedrag van f 200.000,- tekort. Wij doen hiermede een beroep op uw milddadigheid om dit tekort hetzij door giften of door leningen weg te werken.

Giften of leningen worden rechtstreeks voor dit goede doel aangewend n.l. voor verspreiding van het evangelie van vrije genade in Oost-Vlaanderen.

Namens het bestuur van de Stichting tot bevordering van het evangelisatiewerk in Oost-Vlaanderen.

Voorzitter:

ds. A. v.d. Weerd

Secretaris:

Th. Heystek
Eendrachtstraat 6
3241 CD Middelharnis
Tel. 0187-485460

Penningmeester:

J. Boer
J.C. de Backstraat 1
2988 XH Ridderkerk
Tel. 0180-421997

Gironummer:

7228502

Banknummer:

3054.12.620

Evangelisch centrum Rehobôth (Bij Sint Jozef 5, 9000 te Gent)

Stichting Schuilplaats Veenendaal

vraagt

een medewerker voor de Voorlichting en Publiciteit m/v

voor 18 uur per week

De gedachten gaan uit naar een collega met een relevante opleiding en/of ervaring, die een creatieve inslag heeft in woord en daad.

Belangrijkste Taken:

- voorlichting geven
- teksten schrijven en corrigeren
- Schuilplaatsperiodiek verzorgen
- wervingsacties opzetten en begeleiden

Tevens vragen wij een

Jeugdwerkadviseur m/v

voor 18 uur per week

voor ons ruim 1200 leden tellende jongerenorganisatie. Onze gedachten gaan uit naar een collega met bijzondere belangstelling en/of ervaring voor het jongerenwerk in een pro-life organisatie, jongeren weet te mobiliseren tot actieve betrokkenheid bij de totale Schuilplaatsactiviteiten.

Belangrijke taken:

- organiseren en begeleiden werkgroepen
- actie gerichte activiteiten ontwikkelen
- regionaal netwerk organiseren en onderhouden
- jongeren voorlichting stimuleren

Voor beide functies geldt dat u meelevend lid bent van een van de reformatorische kerken. De honorering zal in overeenstemming zijn met opleiding en ervaring.

Inlichtingen over beide functies zijn telefonisch verkrijgbaar bij de heer G. van Brenk, directeur Stichting Schuilplaats, op donderdag 1 mei, vrijdag 2 mei en maandag 5 mei van 9.00 - 10.00 uur. Telefoon 0318 - 526123.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, vóór 10 mei, richten aan het bestuur van Stichting Schuilplaats, Postbus 7, 3900 AA Veenendaal.

Stichting Schuilplaats is een landelijk werkende reformatorische hulpverleningsorganisatie. Zij verleent hulp bij psycho-sociale en medisch ethische vragen en moeilijkheden. In samenwerking met de NPV is het landelijk steunpunt voor christelijke vrijwilligers thuiszorg opgericht. Tevens verzorgt de stichting voorlichting op genoemde terreinen en participeert in het Prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut, centrum voor medische ethiek. Via de S.O.S. dienst, waaraan 11 artsen meewerken, is de stichting 24 uur per dag beschikbaar.

